

Kiinanharjakoirien rotukohtaiset jalostusohjesäännöt

Hyväksytty Suomen kiinanharjakoirat ry:n yleiskokouksessa 28.5.2007. Säännöt astuvat voimaan 28.5.2007

Hyväksytty Suomen Kääpiökoirayhdistys – Finlands Dvärghundsförening ry:n hallituksen kokouksessa x.xx.200x

SISÄLLYS

1. Jalostustoimikunta

- 1.1 Toimikunnan tarkoitus
- 1.2 Jäsenet
- 1.3 Jäsenten edellytykset
- 1.4 Kokoukset ja pöytäkirjat
- 1.5 Toimikunnan tehtävät

2. Jalostusohjeet

- 2.1 Jalostuskoirien laatuvaatimukset
- 2.2 Muut vaatimukset ja rajoitukset
- 2.3 Poikkeuslupa-anomukset
- 2.4 Astutuskyselyt
- 2.5 Muita suosituksia

3. Pentuneuvonta

- 3.1 Pentuneuvonnan tarkoitus ja tehtävät
- 3.2 Pentuneuvonnan säännöt
- 3.3 Pentuneuvoajat

Liitteet:

- kiinanharjakoirien rotumääritelmä
- Suomen Kennelliiton koiranomistajan ja -haltijan perussääntö
- Suomen Kennelliiton kasvattajasitoumus
- astutuskyselykaavake
- poikkeuslupa-anomuskaavake
- pentueilmoituskaavake
- jalostustarkastussäännöt
- Suomen kiinanharjakoirat ry:n sitoumuskasvattajasäännöt

1. Jalostustoimikunta

1.1 Toimikunnan tarkoitus

Jalostustoimikunnan toiminnan perimmäinen tarkoitus on avustaa kasvattajia ja jalostusyksilöiden omistajia jalostussuunnittelussa antamalla neuvontaa ja informaatiota.

Tarkoitus toteutuu keräämällä ja arkistoimalla tietoja rodun tilanteista Suomessa ja ulkomailla ja näiden tietojen julkaisemisella kasvattajien ja harrastajien tiedoksi.

Tietoja kerätään mm. koiranäyttelyistä, terveystutkimuksista, jalostustarkastuksista ja terveystarkastusten avulla. Rodun kasvattajilla on keskeinen rooli jalostustoimikunnan yhteistyökumppaneina. Jalostustyön vastuu ja valinnan vapaus on kasvattajilla.

1.2 Jäsenet

Suomen kiinanharjakoirat ry:n hallitus valitsee jalostustoimikuntaan neljä (4) varsinaista jäsentä. Toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja sihteerin.

Jalostustoimikunnan toimikausi on yksi (1) kalenterivuosi.

Toimikunnan jäsenten tulee tuntee rotu teoriassa ja käytännössä.

Hallitus voi toimikauden aikana täydentää toimikuntaa jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusilla jäsenillä eroavien/erotettujen tilalle. Hallitus voi kesken kauden – painavista syistä - erottaa toimikunnan jäseniä.

Toimikunta voi nimetä toimikaudellaan itselleen tarpeellisen määrän ulkopuolisia avustajia. Tällaisia voivat olla esim. ulkomuototuomarijäsenet, jotka antavat tarvittaessa toimikunnalle neuvoja ulkomuotoasioissa ja ottavat osaa toimikunnan järjestämiin jalostustarkastuksiin. Ulkopuolisten avustajien ei tarvitse välttämättä olla Suomen kiinanharjakoirat ry:n jäseniä.

1.3 Jäsenten edellytykset

Toimikuntaan nimettäviltä jäseniltä toivotaan Suomen kiinanharjakoirat ry:n (aiemmin SKKY:n kiinanharjakoirat-alajaosto) yhtäjaksoista viiden (5) vuoden jäsenyyttä.

Toimikuntaan nimettävien tulee edustaa monipuolista koiraharrastuksen, rodun, jalostuksen ja rotumääritelmän tuntemusta (esim. ulkomuototuomarikurssi, kasvattajan peruskurssi, kennelneuvojakurssi, jalostuksen peruskurssi, kasvattaja..)

Mikäli toimikunnan jäsen on myös rodun kasvattaja, hänen toivotaan olevan Suomen kiinanharjakoirat ry:n sitoumuskasvattaja.

1.4 Kokoukset ja pöytäkirjat

Toimikunta kokoontuu puheenjohtajan, tai hänen ollessa estyneenä varapuheenjohtajan kutsusta.

Toimikunnan kokouksista on pidettävä pöytäkirjaa, jotka numeroidaan juoksevasti ja ne allekirjoittavat kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri. Pöytäkirjat tulee toimittaa hallitukselle kuukauden kuluessa kokouksesta.

Virallisille tahoille lähetettävästä postista ja yhdistystä taloudellisesti sitovista asioista on ensin neuvoteltava hallituksen kanssa ja saatava siihen hallituksen puolto.

Kokouksista ja muista toimikunnan jäseniä sitovista yhdistyksen tai ulkopuolisista tapahtumista maksetaan läsnäolijoille kulukorvausta voimassa olevan hallituksen jäsenten kulukorvauskäytännön mukaan.

Toimikunnan kokouksissa asiat ratkaistaan tarvittaessa äänestyksellä. Äänen mennessä tasan, asian ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni.

1.5 Toimikunnan tehtävät

Toimikunnan tehtävänä on ohjata rodun jalostusta Suomessa. Tavoitteena on mahdollisimman rotumääritelmän mukainen, terve ja geenipohjaltaan riittävän laaja kiinanharjakoirakanta.

Tähän tavoitteeseen tähdätään keräämällä ja luovuttamalla tarvittavaa tietoa kasvattajille ja rodun harrastajille, saattamalla mahdollisimman moni kasvattaja sitoumuskasvattajuuden piiriin ja järjestämällä jalostukseen liittyviä tapahtumia ja jalostustarkastuksia.

Toimikunnan tehtävänä on pitää yhteyttä ulkomaisiin rotuyhdistyksiin ja seurata rodun kehitystä myös muualla maailmassa. Toimikunnalta voi kysyä neuvoa esim. tuontikoiran ostoa harkittaessa.

Toimikunnan rutiinitehtävät:

- Astutuskyselyiden käsittely
- Poikkeus-lupa-anomusten käsittely
- Yhteistyö pentuneuvonnan kanssa

Toimikunnan vuosittaiset tehtävät:

Laskea ja julkaista jäsenistölle ja Suomen Kääpiökoirayhdistykselle seuraavat tilastot:

- vuosittaisten ja viimeisten kahden (2) ja neljän (4) vuoden jaksojen urostilastot ja isoisätilastot
- vuosittaisten jalostukseen käytettyjen urosten ja narttujen suhdeluku
- sukusiitosprosentit pentuekohtaisesti ja vuosittaisista kokonaisrekisteröinneistä, myös tuontikoirien sukusiitosprosentit on julkaistava mikäli mahdollista
- efektiivisen kannan laskeminen (tehollinen populaatiokoko)
- näyttelytilastot
- kasvattajatilastot

2. Jalostusohjeet

2.1 Jalostuskoirien laatuvaatimukset

Kun jalostustoimikunta tarkastelee yhdistelmiä, otetaan huomioon yksilöiden terveys, luonne, ulkomuoto, sukutaulut ja niiden antamat tiedot sekä aiempien jälkeläisten ja lähisukulaisten laatu. Yhdistelmän molempien vanhempien tulee täyttää laatuvaatimukset astutushetkellä.

Jalostukseen käytettävän kiinanharjakoiran tulee olla:

- luonteeltaan rotumääritelmän mukainen
- terve eli vapaa perinnöllisistä sairauksista (patella luksaation osalta alla olevin poikkeuksin)
- näyttelyissä palkittu arvosanalla erittäin hyvä (eh)
- virallisesti (=tunnistusmerkitty, vähintään 1 vuoden ikäinen tutkittaessa ja eläinlääkärillä on Suomen Kennelliiton silmä- ja polvitarkastusoikeudet) silmä- ja polvitarkastettu. Jalostukseen käytettävän koiran silmissä ei saa olla perinnöllisiä sairauksia tai vikoja. Polvien raja-arvona on 1. Mikäli toisella vanhemmista on polvessa/polvissa luksaatioaste 1, on toisen vanhemman polvet oltava 0.
- jalostukseen käytetyltä koiralta tulee tutkia silmät uudelleen kuuden (6) vuoden iässä. Tämä on ehdottomana vaatimuksena myöhempää jalostuskäyttöä ajatellen. Suositeltavaa on tutkia koiran silmät tämän jälkeen vielä kerran ennen kymmenen (10) vuoden ikää.
- ulkomaisessa omistuksessa olevaa urosta käytettäessä uroksen tulee täyttää omistajan maan rotuyhdistyksen jalostuskoirille asettamat vaatimukset.
- Mikäli jalostukseen käytettävä yksilö on jalostustarkastettu, tuloksen tulee olla hyväksytty tai hyväksytty ohjeistuksin.

2.2 Muut vaatimukset ja rajoitukset

Urokset:

- jalostukseen käytettävän uroksen alaikäraja on 12 kk
- uroksen jälkeläismäärä ei saa ylittää 10 % kahden (2) vuoden kokonaisrekisteröinneistä eikä 5 % sukupolven eli neljän (4) vuoden kokonaisrekisteröinneistä.

Nartut:

- jalostukseen käytetyn nartun alaikäraja astutushetkellä on 15 kk ja yläikäraja 7 vuotta.
- nartun pentueiden väli tulee olla kennelliiton suositusten mukainen

Sukulaisuusasteet:

- toteutettavan yhdistelmän sukusiitosprosentti ei saa ylittää 6,25 % viiden (5) polven sukutaululla laskettuna, mikä vastaa asteeltaan serkusparitusta

Kasvattajat:

- kasvattajan tulee olla Suomen kiinanharjakoirat ry:n ja Suomen Kennelliiton jäsen ja noudattaa kasvatusyössään Kennelliiton koiranomistajan ja -haltijan perussääntöä. Kasvattajan tulee tuntea Kennelliiton kasvattajasitoumus ja olla allekirjoittanut sen.

2.3 Poikkeuslupa-anomukset

Kasvattajilla saattaa olla perusteltuja syitä toteuttaa jokin yhdistelmä, joka ei kaikilta osin täytä jalostusohjesääntöjen asettamia vaatimuksia. Jalostustoimikunta puoltaa tällaisia yhdistelmiä, jos perustelut ovat riittävät. Nämä katsotaan tapauskohtaisesti.

Kirjalliset poikkeuslupa-anomukset perusteluineen tulee lähettää jalostustoimikunnan käsiteltäviksi riittävän ajoissa ennen yhdistelmän toteuttamista, jotta toimikunta ehtii kokoontua päätöksentekoon ja postittaa vastauksensa kasvattajalle.

Jalostustoimikunta voi kiireellisissä tapauksissa kokoontua sähköpostitse päätöksentekoon.

Poikkeuslupakyselyt vastauksineen on arkistoitava.

2.4 Astutuskyselyt

Jalostustoimikunta vastaa jokaiseen kirjallisesti ja ajallaan saapuneeseen astutuskyselyyn.

Jokaiselle jalostuskriteerit täyttävälle nartulle suositellaan 1-3 eri urosta. Suositukset perustellaan lyhyesti. Suosituksista toimitetaan tieto myös uroksen omistajille.

Jalostustoimikunta voi jättää suosittelematta jalostukseen narttua, joka eri yhdistelmissä on periyttänyt poikkeuksellisen paljon jotain sairautta, vikaa tai ei-toivottua luonteenpiirrettä. Jalostustoimikunta ei myöskään puolla sellaisen koiran jalostuskäyttöä, joka on kaksi (2) tai useamman kerran saanut näyttelyssä arvosanan 0 tai EVA luonteesta johtuen ellei jalostustarkastuksessa voida todeta koiran luonnetta hyväksytyksi jalostuskäyttöä ajatellen.

Samoin voidaan jättää puoltamatta yhdistelmää, jos on perusteltua olettaa jonkin vakavan sairauden tai vian tulevan esiin mahdollisissa pennuissa. Ko. nartulle voidaan kuitenkin suositella jotain muita uroksia.

Jalostussuosituksien epääminen on aina perusteltava.

Astutuskyselyiden vastaukset kyselyineen on arkistoitava.

2.5 Muita suosituksia

Jalostustoimikunta järjestää vuosittain jalostustarkastuksia. Jalostustarkastusten tarkoituksena on kerätä rodun yksilöistä ja erityisesti jalostusyksilöistä arvokasta tietoa. Näitä saatuja tietoja käytetään erilaisiin tarkoituksiin, kuten esim. jalostuksen tavoiteohjelmiin, jalostussuosituksiin ym.

Jalostustoimikunta suosittelee jokaiselle kasvattajalle ja jalostusyksilöiden omistajille koiriensa jalostustarkastusta.

Jalostustarkastukset aloitetaan koeluontoisesti 2005, jonka aikana vakiinnutetaan tarkastuskäytäntö ja pätevoidään tarkastajia. Jos koeajan, vuoden 2005 jälkeen, jalostustoimikunta toteaa, että tarkastukset eivät palvele rodun jalostusta ja tavoiteohjelmaa, käytäntö lakkautetaan ja jalostusohjesääntöjä sovelletaan kaikilta muilta osin paitsi mitä jalostustarkastuksista mainitaan.

Jalostustoimikunta ylläpitää sitoumuskasvattajalistaa. Sitoumuskasvattajat ovat allekirjoittaneet Suomen kiinanharjakoirat ry:n kasvattajasitoumuksen säännöt ja noudattavat niitä kasvatustyössään. Jalostustoimikunta suosittelee jokaista kasvattajaa allekirjoittamaan Suomen kiinanharjakoirat ry:n kasvattajasitoumuksen.

Kiinanharjakoirissa esiintyviin sairauksiin ja vikoihin tulee kasvattajien suhtautua terveellä tavalla kriittisesti. Sairaita koiria ei tule käyttää jalostukseen, mutta kaikkia sairaan koiran sukulaisyksilöitä ei voida karsia pois jalostuksesta.

Ohjenuorana tulisi pitää sairauksien kohdalla sitä, ettei sellaisia yhdistelmiä uusita, joista on tullut sairas/sairaita yksilöitä eikä todettuihin tai epäiltyihin kantajiin linjata.

Tällaisia kiinanharjakoirissa esiintyviä sairauksia ovat mm. Legg-Perthes, patella luksatio, epilepsia, selkärangan sairaudet, haiman vajaatoiminta, sydänvialit, silmien sairaudet ja aukottomuus.

Harjakoirissa esiintyviin vikoihin tulee suhtautua samankaltaisesti kuin edellä. Tällaisia vikoja ovat esim. purentaviat, hammaspuutokset, loppa- tai ruusukorvaisuus karvattomilla yksilöillä, liika karvaisuus karvattomilla yksilöillä, lyhytturkkisuus puuterihuiskuilla, liian suuri koko tai vastaavasti liian pieni koko. Suositeltavaa on, että mikäli jalostukseen käytetään yksilöä, jolla on puute/puutteita edellä mainittujen ominaisuuksien osalta, tulisi yhdistelmän toisen osapuolen olla tältä osin rotumääritelmän mukainen.

Jalostukseen ei suositella käytettävän koiraa, jolla on sininen/siniset silmät tai selkeästi liian vähän pigmenttiä vartalossaan.

Jalostukseen käytettävien urosten määrä vuositasolla tulee olla vähintään 70 % käytettyjen narttujen määrästä.

3. Pentuneuvonta

3.1 Pentuneuvonnan tarkoitus ja tehtävät

Pentuneuvonnan tarkoitus on toimia kiinanharjakoirista kiinnostuneiden ihmisten ja Suomen kiinanharjakoirat ry:n ja sen jalostustoimikunnan yhdyssiteenä.

Pentuneuvonta toteuttaa tarkoitustaan antamalla neuvontaa koskien kiinanharjakoiraharrastusta. Neuvonnan on tarkoitus olla informatiivista ja todenmukaista. Sen tarkoitus ei ole markkinoida rotua vaan antaa rodusta kiinnostuneille realistinen kuva rodun ominaisuuksista ja sen yksilöiden vaatimasta hoidosta.

Pentuneuvonnan tehtäviin kuuluvat:

- ajankohtaisen pentulistan ylläpitäminen sekä yhdistyksen internetsivuilla olevan pentulistan päivittäminen
- puhelinneuvonta
- tarpeelliseksi katsomiensa informaatiotilaisuuksien järjestäminen

3.2 Pentuneuvonnan säännöt

Pentuneuvonnan pentulistalle pääsevät vain jalostustoimikunnan puoltamat yhdistelmät. Tällaisia ovat kaikki jalostusyksilöille asetettujen vaatimusten mukaisista vanhemmista syntyneet pentueet, sillä poikkeuksella, että:

- mikäli yhdistelmästä ei ole tullut ennen astutusta puoltopyyntöä, voi jalostustoimikunta jättää puoltamatta yhdistelmää aiemmin kohdassa 2.4 mainituista syistä

Poikkeuslupa-anomuksella jalostustoimikunnan puollon saaneet yhdistelmät tulevat myös pentulistalle.

Kasvattajat ilmoittavat pentueensa pentuneuvojille yhdistyksen pentueilmoituskaavakkeella, jota on saatavilla pentuneuvonnasta ja yhdistyksen kotisivuilta. Muita ilmoituksia ei hyväksytä. Pentueilmoituksen liitteenä tulee olla vanhempien tutkimustodistukset ja rekisterikirjojen kopiot. Pentuneuvonta arkistoi nämä liitteet.

Pentue pysyy pentulistalla kolme (3) kuukautta syntymäpäivästä laskettuna ellei kasvattaja ilmoita aiemmin toiveestaan poistaa pentue listalta tai halua jatkaa aikaa. Näin ollen jatkoaika on aina kuukauden eteenpäin.

Pentuneuvonta ylläpitää myös ns. kodinvaihtokoirien listaa yhdistyksen internet-sivuilla. Tämä lista palvelee jäseniä silloin kun kotia etsii vanhempi koira. Lista ei ole tarkoitettu kasvattajan myymättä jääneille pennuille vaan koirille jotka ovat joko palautuneet kasvattajalle tai kun omistaja etsii uutta kotia koiralleen. Koiran vanhempien tulee täyttää jalostusohjesääntöjen mukaiset vaatimukset koiran tullessa listalle. Jos yhdistelmä on aikanaan saanut poikkeuslupa-anomukseen puoltavan päätöksen hyväksytään koira listalle silloinkin.

3.3 Pentuneuvojat

Pentuneuvojia nimetään kaksi (2) kerrallaan. Pentuneuvojien toimikausi on kaksi (2) kalenterivuotta. Pentuneuvojat nimeää hallitus.

Pentuneuvojilta edellytetään monipuolista koiraharrastuksen ja rodun tuntemusta. Neuvojien tulee sisäistää pentuneuvonnan tarkoitus ja tehtävät sekä toimia työssään puolueettomasti.

Pentuneuvojat toimivat yhteistyössä jalostustoimikunnan kanssa ja voivat halutessaan osallistua toimikunnan kokouksiin ja esittää siellä tarpeellisiksi katsomiaan asioita.